

GRONDWETTELIJK HOF 6 APRIL 2011**MARKTPRAKTIJKEN****Algemeen – Toepassingsgebied – Vrije beroepen***Zaak: nr. 55/2011*

Volgens een arrest van het Grondwettelijk Hof van 6 april 2011 schendt de wet marktpraktijken van 6 april 2010 de Grondwet doordat zij beoefenaars van vrije beroepen, tandartsen en kinesisten uit haar toepassingsgebied uitsluit. Het Hof is de mening toegedaan dat, ondanks het feit dat de kenmerken en waarden tussen vrije beroepsbeoefenaars en ondernemingen verschillen, dit niet verantwoordt dat voor de door beoefenaars van vrije beroepen verrichte daden niet dezelfde bescherming van de consument en van de concurrent bestaat als deze voorzien voor ondernemingen onder de wet marktpraktijken.

COUR DE CASSATION 6 JUIN 2011**RESPONSABILITÉ DU FAIT DES PRODUITS ET DES SERVICES****Définitions – Stockage***Aff.: n° C.10.0126.F*

Selon un arrêt de la Cour de cassation du 6 juin 2011, la ‘mise en circulation’ définie à l’article 6 de la loi du 25 février 1991 relative à la responsabilité du fait des produits défectueux doit être interprétée en fonction de l’arrêt de la Cour de justice européenne du 9 février 2006 selon lequel “un produit doit être considéré comme ayant été mis en circulation [...], lorsqu’il est sorti du processus de fabrication mis en œuvre par le producteur et qu’il est entré dans un processus de commercialisation dans lequel il se trouve en l’état offert au public aux fins d’être utilisé ou consommé”. Il s’ensuit selon la Cour de cassation que le simple stockage d’un produit dans les entrepôts du producteur en vue de sa commercialisation ne constitue pas une ‘mise en circulation’ au sens de l’article 6 de la loi du 25 février 1991.

Olivier Vanden Berghe

Liedekerke Wolters Waelbroeck Kirkpatrick

HOF VAN CASSATIE 21 JANUARI 2011**ARBITRAGE****Uitspraak – Vernietiging – Tenuitvoerlegging – Recht van verdediging****Uitlegging van overeenkomsten – Goede trouw***Dever NV en Transbox NV / Amofra NV e.a.**Zaak: nr. C.09.0625.N*

Wanneer de scheidsrechters de zaak behandelen buiten de aanwezigheid van een partij, die niet regelmatig is opgeroepen, dan mag die partij miskenning van haar recht van verdediging voor het eerst aanvoeren voor de rechter die over de vordering tot uitvoerbaarverklaring moet oordelen

Aan dit arrest van het Hof van Cassatie gaat een proceduregeschiedenis van meer dan 12 jaar vooraf. De arbitrale uitspraak in kwestie (gewezen door de Kamer van Koophandel en Nijverheid te Antwerpen op 8 april 1999) resulteerde enerzijds in een aantal procedures voor het hof van beroep te Antwerpen over de werking van een arbitrale uitspraak ten aanzien van derden (Antwerpen 18 mei 2006, 2005/AR/370, *Dynac Trading / Transbox, onuitgeg.* en Antwerpen 26 maart 2007, 2005/AR/2860, *Dynac Trading / Dever e.a., P&B* 2008, 115, noot M. PIERS, “Het verhaal van een ‘derde’ tegen een arbitrale uitspraak”; voor een bespreking zie ook K. COX, “Zen and the art of determining the effects of an arbitration award vis-à-vis third parties” in CEPINA-40 (ed.), *Arbitrage en derden*, Bruylant, 2008, p. 207 e.v.). Anderzijds werd diezelfde uitspraak tussen de partijen aangevochten in een vernietigingsprocedure. Deze procedure passeerde inmiddels al voor de tweede maal bij het Hof van Cassatie.

In een eerste fase had het hof van beroep van Antwerpen (arrest van 23 februari 2004) de vordering tot nietigverklaring tegen de arbitrale uitspraak afgewezen. Het hof stelde weliswaar vast dat de arbiters een getuige hadden gehoord op een zitting in voortzetting, en dit in afwezigheid van één van de partijen. Het verhoor zou echter geen schending van het recht van verdediging van de afwezige partij uitmaken omdat deze partij niet aantoonde dat de arbiters in hun uitspraak rekening hadden gehouden met dit verhoor. Verder maakte het hof er ook geen punt van dat de afwezige partij niet formeel was opgeroepen voor de zitting in kwestie “nu op de zitting [...] geen nieuwe elementen in het debat werden gebracht, geen rekening werd gehouden met het verhoor van de heer [...] en (de eisers) hun rechten in de reeds ingediende stukken en tijdens de vorige zittingen hadden laten gelden”.

Het Hof van Cassatie vernietigde deze beslissing in een arrest van 25 mei 2007 (C.04.0281.N, P&B 2008, 92-101, noot M. PIERS, “De vernietiging van de arbitrale uitspraak op grond van een schending van de rechten van verdediging”):

“Krachtens artikel 1704, 2, g) van het Gerechtelijk Wetboek, kan een arbitrale uitspraak worden vernietigd indien aan de partijen niet de gelegenheid is gegeven om voor hun rechten op te komen en hun middelen voor te dragen of indien er enige andere dwingend voorgeschreven regel van het scheidsgerechtelijk geding is miskend, voor zover deze miskening van invloed is geweest op de arbitrale uitspraak. De miskening van het recht van verdediging heeft de nietigheid tot gevolg, ongeacht of die miskening een invloed heeft gehad op de arbitrale uitspraak.”

De zaak werd verwezen naar het hof van beroep te Gent. Dit hof vernietigde de arbitrale uitspraak. Daarbij verwierp het hof de stelling dat de partij wiens recht van verdediging werd geschonden, dit had moeten opwerpen tijdens de arbitrageprocedure. Deze voorwaarde geldt immers enkel voor welbepaalde (andere) vernietigingsgronden (art. 1704, 2°, c), d) en f) *juncto* art. 1704.4 van het Gerechtelijk Wetboek). Volgens het hof maakte de beweerdelijk ‘laattijdige’ inroeping van deze vernietigingsgrond evenmin een schending uit van het beginsel van de goede trouw (art. 1134, 3de lid van het Burgerlijk Wetboek).

De eiser argumenteerde voor het Hof van Cassatie dat “*elke houding van een partij welke erin bestaat een onregelmatigheid in de arbitrageprocedure te verzwijgen om dan in geval de arbitrale uitspraak voor haar ongunstig is, de annulatie van de uitspraak te vorderen op grond van die onregelmatigheid, [in strijd is] met de uitvoering te goeder trouw van de arbitrageovereenkomst*”.

In zijn uitspraak van 21 januari 2011 wees het hof dit argument terecht af. Het recht van verdediging raakt immers de openbare orde. Partijen kunnen per definitie niet verzaken aan hun rechten wanneer die van openbare orde zijn. Bovendien kunnen schendingen van zulke rechten “in elke stand van het geding” worden ingeroepen. Wat arbitrageprocedures betreft, moet dit worden doorgetrokken tot en met de procedures tot vernietiging of tenuitvoerlegging voor de staatsrechtbank. De efficiëntie van de procedure – die overigens ook tot de fundamenten van ons rechtsstelsel behoort – met inbegrip van het vermijden van dilatoire manoeuvres, kan (spijtig genoeg?) geen voorrang krijgen op fundamentele mensenrechten.

En zo komt ook deze lange saga (misschien) tot een einde.

Dr. Kristof Cox
Supervisor Commercial Law Deloitte
Medewerker K.U.Leuven

2. BANKRECHT EN FINANCIËEL RECHT / DROIT BANCAIRE ET FINANCIER

Wetgeving/Législation

FINANCIËEL RECHT

Effect – Effectenclearingstelsel – Betalings- en effectenafwikkelingssystemen – Lijst

Afwikkeling van betalingen en effectentransacties in betalings- en effectenafwikkelingssystemen

Bij KB van 27 januari 2011 (BS 15 februari 2011) werd de lijst van de betalings- en effectenafwikkelingssystemen, die geregeld worden door het Belgisch recht, gewijzigd en in uitvoering van artikel 2, § 5 van de wet van 28 april 1999 houdende omzetting van richtlijn 98/26/EG van 19 mei 1998 betreffende het definitieve karakter van de afwikkeling van betalingen en effectentransacties

in betalings- en afwikkelingssystemen, werd deze wijziging bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

Overeenkomstig de bekendmaking zijn de betrokken betalingssystemen de volgende: het systeem ‘TARGET2-BE’ dat door de Nationale Bank van België wordt beheerd en het systeem ‘Uitwisselings- en verrekenningscentrum’ (‘UCV’) dat door de gelijknamige vereniging zonder winstoogmerk wordt aangehouden en door de Nationale Bank van België wordt beheerd. Voor wat betreft de effectenafwikkelingssystemen, gaat het om: het door de naamloze vennootschap naar Belgisch recht ‘Interprofessionele effectendeposito- en girokas’ (‘CIK’) beheerde stelsel van giraal verkeer van financiële instrumenten waarvan de commerciële benaming Euroclear Belgium is, het effectenafwikkelingssysteem van de Nationale Bank van België (‘NBB clearing’) en het ‘Euroclear systeem’ beheerd door de naamloze vennootschap naar Belgisch recht Euroclear Bank.